

Отчет за дейността на ДПП Витоша през 2007 г.

I. АРХИТЕКТУРНИ ЕЛЕМЕНТИ

1. Благоустрояване на района на Кладнишкия манастир

Завършено е благоустрояване двора на Кладнишкия манастир с оформянето на места за отдих и почивка.

2. Изработване и монтаж на антипаркингови елементи

Изработени и поставени са 10 антипаркингови елементи на ключови алеи и места в парка с цел ограничаване достъпа на МПС.

3. Изработка и монтаж на пътни забранителни знаци за ограничаване на движението на МПС на парковата територия.

4. Изработване и монтаж на решетки за затваряне на двата входа на Духлата

Освен предпазните решетки са поставени и табла с полезна информация за желаещите да посетят пещерата, свързана с условията на достъп и безопасността на посетителите.

5. Завършване обзавеждането на Музея на совите с нови експонати и откриване

Бе изградена нова сграда на музея в м. Белите брези и експозицията преместена там и дообогатена. Бяха изработени и поставени 8 нови експоната на Пернатонога кукумявка, Горска ушата сова, Блатна сова, Забулена сова, Домашна кукумявка, Ураска улулица, Горска улулица и Чухал, както и гнездо на Пернатонога кукумявка с два броя яйца.

6. Благоустрояването на площадката пред Музея на совите и изграждане на площадка за игра на деца.

Във връзка с оформянето в местността „Белите брези“ на Детски образователно-информационен център с вече изградени и функциониращи Музей на совите и Музей на водното конче, беше разработен проект за две детски площадки за деца на възраст до 10 години, които са ситуирани в непосредствена близост до двата музея и са предназначени за игра на техните малки посетители. За реализирането на проекта беше избрана фирма-строител, която ги изгради и предаде за ползване в края на м.септември.

7. Ремонт на алеи в парка, заедно с решаване на водоотвеждането

- Почистена е от паднали дървета туристическата пътека от х. Алеко до с. Бистрица и пътеката от х. Алеко до м. Бай Кръстьо. Почистена, разкастрена и окосена е Алеята за незрящи в м. Дендрариума, импрегнирани са с горяло масло парапетите на алеята и са монтирани десет броя метални стойки, почистена е водоотвеждащата тръба при второто езеро.

- Подменени са повредените брайлови табели по специализираните алеи за хора в неравностойно положение в района на Дендрариума.

- Бяха обходени основни туристически маршрути (Черни връх-Кумата, Зл. Мостове – Владая и др.) с цел оценка на щетите от поройните дъждове и състояние на туристическата маркировка. Изготвяне на докладна записка за щетите от наводненията. В обобщението на доклада се казва, че в границите на Природен парк „Витоша” трябва да се ремонтират около 20 000 кв.м. алейна и 2 280 кв.м. пътна мрежа. За ремонта на алейната мрежа са необходими средства в размер от 3 000 000 до 4 000 000 лв.

- Изработване на начален вариант за проект на еко-пътека „Платото” за евентуално финансиране от страна на фирма „Милка”. Необходими са 320 м. дървени скари, 10 м. тръба, отводняване 80 м, нови табели за посока 25 бр., стъпала 50 бр. укрепване на бряг, разчистване на пътека от растителност.

- Обхождане на туристически маршрути с цел инвентаризация на състоянието на пътеката и на туристическата маркировка по маршрутите х. Алеко – с. Бистрица – подготовка на проект. Необходими са 6 бр. нови моста с обща дължина 35 м, 15 м. нови дървени скари, нова подпорна стена на място, където реката е разрушила пътеката, насипване на разрушени части от алеята с интертен материал (1500 куб. метра), изграждане на каменни прагчета за намаляване наклона на алеята и предотвратяване на нова ерозия – 200 бр.

- Идентифициране на подходяща за маркиране пътека от с. Боснек до заслона Меча чешма.
- Инвентаризиране на състоянието на алеята Черни връх-Кумата, преобядисване на част от стълбовата маркировка (140 бр.) със специална боя с преобразовател за ражда от подизпълнител.

Стълбовете преди преобядисването:

- Цялостна инвентаризация на състоянието на главните алеи в северната част на Природния парк с цел подготовка на проект по Оперативна програма „Околна среда“. Подготовка на база данни за алеите, необходими материали и средства за ремонт и обновяване на информационната система на парка.
- Ремонт на туристическа пътека м. Бай-Кръстьо – Комините с трима доброволци – на мястото на свлачище, пътеката бе затрупана, което я правеше стръмна и опасна за преминаване. С помощта на дървени трупи и доброволен труд, беше направена заобиколна пътека със 8 бр. стъпала.

8. Изработка и монтаж на информационни табла за короядните петна на Офелиите и Момина скала

9. Подмяна, изработване и поставяне на нови насочващи табели

Търсене на нови варианти за указателни табели, които да бъдат използвани за цялостно обновяване на информационната система на парка, тъй като се доказва, че използваните сега дървени се увреждат бързо.

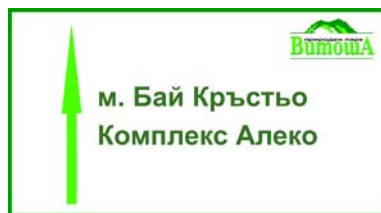
10. Ремонт на информационни табла

Изработени и монтирани са информационни табла за съхненето на смърчовите гори в ПП Витоша, в м. Момина скала и в района на х. Алеко.

Монтирано е един брой информационно табло в м. Бялата вода

Подготвяне за печат и отпечатване на 13 бр. табла, представящи ПП Витоша и монтаж на същите в сградата в м. Ветровала (бивш музей на совете).

Изработване на предпечатната форма и поставяне на информационни табла по различни теми – указателни, тематични (пещери, лавинна безопасност), работно време на музеи – 31 бр. Таблата се поставят най-често на дървени стойки и са с различни размери.

11. Ремонт и изграждане на нови дървени скари

Изработена е и монтирана дървена скара с дължина 2,20 м до х. Алеко

12. Ремонт и изграждане на нови мостове

Изработени и монтирани са два броя дървени туристически моста на Янчовска река.

Ремонтиран е дървен мост с дължина 6 м до х. Алеко.

13. Ремонт и изграждане на нови маси „Витошки тип”

14. Ремонт на туристически чешми

Ремонтирана е чешмата в м. Игликини поляни и чешмата на Златни мостове. Изградена е нова чешма при музея на Совете. Почистен е каптажа в м. Копитото

15. Благоустрояване на парковата част в района на с. Боснек (Алея за карста)

Изработени са и са монтирани 11 броя информационни табла в района на с. Боснек за Алеята на Карста.

16. Поддържане и обслужване на пещерата Духлата

Съгласно издаване на заповед за регламентиране посещаемостта на пещерата Духлата е изготвен регистър за посещаемостта който се попълва в кметството на с. Боснек.

17. Изграждане на Музей на водното конче

Извършен беше оглед на терена в местността "Белите брези"и бяха направени измервания, във връзка с планирано изграждане на бъдещ Музей на водното конче. Въз основа на тези предварителни проучвания беше изработен архитектурен и конструктивен проект на павилион за бъдещият музей, при извършване на консултации със строителни конструктори относно устойчивостта на дървената конструкция на павилиона. Извършени бяха срещи с потенциални строители на музейната сграда, с цел разработване от тяхна страна на оферти за строителство. След избиране на строител и започване на строителните работи, бяха извършвани многократни инспекции и консултации на строителя в хода на строителството. Строителството на павилиона за Музей на водното конче беше завършено в началото на м.октомври и се започна работа по оформяне на бъдещата експозиция в музея. Беше разработена концепция и идеен проект за оформяне на музейната експозиция, с участието на студенти от факултета по куклено театрално майсторство към НАТФИЗ. Планира се Музеят на водното конче да бъде открит за посетители в началото на м.май 2008г.

18. Пребоядисване и подновяване на коловете от зимната маркировка

- Участие в доброволната акцията, свързана с пребоядисването на стълбовата туристическа маркировка на Витоша по маршрута х. “Алеко” – х. “Бор”.

- Пребоядисване на зимната стълбова маркировка по маршрута х. Алеко – с. Бор с участието на доброволци; набиране на доброволци, поръчка и закупуване на боя и други материали за акцията. Акцията беше тридневна, в нея участваха 14 души доброволци.

19. Подмяна и освежаване на маркировката на основни туристически маришрути

Координиране на дейностите по подържане на маркировката с БТС – уточняване на използваните цветове по основните маршрути

Пребоядисване на лятната лентова маркировка по маршрута х. Алеко – с. Бистрица с участието на двама доброволци. Материалите бяха предоставени от Дирекцията на ПП Витоша. Маркировката тръгва от центъра на с. Бистрица и стига до границата на резерват Бистришко Бранище.

Срещи и предоставяне на материали на Тодор Дишлийки от с. Ярлово, поддържащ маркировката с. Ярлово до Черни връх и с. Чуйпетльово. Беше обсъдена и възможността за полагане на метални стълбове за зимна маркировка в югозападната част на планината.

20. Разработване на три ескизни проекта, касаещи туристическата инфраструктура в парк "Витоша", които бяха предадени на Столична община като потенциален бенефициент по проекти, финансирани от правителството на Монако.

II. ВРЪЗКИ С ОБЩЕСТВЕННОСТТА

1. Актуализация на информацията в интернет страницата на парка. Преводи. Подготовка и включване във www.park-vitosha.org на ХАРТА НА КЛИЕНТА. Изработване, отпечатване и предоставяне на АНКЕТА относно взаимодействието на държавните служители в Дирекцията на Природен парк Витоша с гражданите. Поставяне на видно място на ПОЩЕНСКА КУТИЯ за мненията на гражданите. Публикуване на новини в сайта на ПП Витоша:

- За проведено от ДПП Витоша залесяване с 15 фиданки в района над кв. Симеоново на един от подстъпите за парка, по случай седмицата на гората.
- За организираня от НГИК “П.Димков” на 24.06. (Еньовден) туристически поход

- За разрушената пътна мрежа на Витоша след поройните дъждове и опасностите за туристите.

- За кампанията “В подкрепа на ПП Странджа”
- За организираната за 37-ми път от ТД “Витоша” скороходна и колоезачна обиколка на Витоша” на 30.06.2007 г. и за победителя в нея – експертът по фауната в ДПП Витоша – Владимир Милушев

- За проведената доброволна акцията, свързана с преобоядисването на стълбовата туристическа маркировка на Витоша по маршрута х. “Алеко” – х. “Бор”.
- За организиране и отбелязване на 73-тата годишнина на ПП Витоша със залесяване със 100 бр. фиданки от обикновен смърч от деца от 2 столични училища (със средства от дарение).
- За организираната от WWF кампания за почистване на природните паркове в България на 13.10.2007 г. Събиране на информация от парковете, илюстрирана със снимки и включване в двата сайта.
- За незаконното строителство на територията на ПП Златни пясъци.

- Предоставяне на информация за най-добри PR практики в сферата на дейност на ДПП Витоша (създаването на НПИЦ) с цел включването ѝ в ръководство и интернет сайт на EFI (European Forest Institute).

- Включване на материал (текст и снимки), свързан със съхненето на иглолистните гори на Витоша, последиците от това и предприетите мерки в сайта на ПП Витоша по искане на ползватели на сайта.

- Публикуване на информация за предстоящи събития на територията на Витоша в раздел “Новини” в сайта на парка (залесяване от организаторите на фестивала “Earthdance Sofia на 21.04.07, информация за нова автобусна линия от София за Боснек)

2. Издаване на дупляна с режимите и ограниченията в ПП Витоша

Подготовка на текст и отпечатване на 3 вида едноцветни дупляни (по 1000 бр. от всяка) на следните теми:

- Природен парк Витоша и Natura 2000;
- Дългосрочни цели, заложи в плана за управление на Природен парк Витоша;
- Зониране на територията на Природен парк Витоша и функционално предназначение на зоните.

3. Преиздаване на дупляните за водите, птиците, растенията и общата за ПП Витоша

- 4. Преиздаване на плакатите за пеперудите в ПП Витоша*
- 5. Преиздаване на плакатите за бозайниците в ПП Витоша*
- 6. Издаване на стенни календари за 2008 година*

Работа по отпечатване на календар за 2008 г. “Пеперудите в природните паркове” (контакти с дирекциите на парковете и обсъждане визията и формата на календара, събиране на оферти, контакти с автора на фотосите, подбор на снимки, контакти с

издадел, съвместна работа за визията на календара, разпращане на тиражите по парковете).

7. Изработка на стикери с логото на ДПП Витоша
8. Периодични публикации, семинари и работни групи
  - Публикуване на поздравителен адрес от името на ДПП Витоша във в. “Местен 24 часа и “Пирин Труд” – регионални издания за югозападна България на вестниците Труд” и “24 часа”, посветени на седмицата на гората.
  - Изготвяне на материал, предназначен за поредицата “Изданията на Библиотека Витоша” във в. “Българска гора” – издание на Съюза на лесовъдите в България на тема: “Дърветата и храстите на Природен парк Витоша”.
  - Установяване на сътрудничество с ABC Design & Communication с публикуване на материали в Сайта им www.abcbg.com, свързани със важни събития или кампании на ДПП.
  - Предоставяне на информация за залесяването на 21.04. на 1000 фиданки в района на х. Момина скала и информация, свързана с кампанията в защита на Природен парк Странджа.
  - Информирание на медиите за залесяване на Витоша (на 05.05.2007) в района на х. “Момина скала” по инициатива на “Горичка”ООД, инициативна група “Витоша” в партньорство с ДПП Витоша и ДЛ София. Включване на информацията в сайта на ДПП Витоша.
  - Прессъобщения до медиите, свързани с опасността от пожари на Витоша и забраната за палене на огън извън определените места.

- Обширен материал (1 вестникарска стр.) във в. “Ехо” за новия пътеводител на ПП Витоша.
- Публикуване на рекламен материал във в. “Българска гора” (бр.4 от юли 2007 г.), представящ изданието “Определител на дърветата и храстите на ПП Витоша”.
- Публикуване на информация за “Пътеводител на Природен парк Витоша” от поредицата публикации “Изданията на Библиотека “Витоша” във в. “Българска гора”.
- Изготвяне и публикуване на материал за организираната от WWF акция по почитването на Природните паркове в сп. “Гора”.
- Предоставяне на информация за ПП Витоша за новото издание “Gaida GAIDE”.
- Публикуване на материал за поредицата “Изданията на Библиотека “Витоша” на в. “Българска гора”, посветен на последното издание - “Следите на бозайниците в България”.
- Организиране и участие в Международно туристическо изложение “Salon des randonnées” в Марсилия – Франция. Представяне на НУГ и Природните паркове в България. Изготвяне на цялостна концепция за представянето. Подготовка на фотоси и превод на френски език на всички текстове, включени в интериорното оформление на българския щанд. Превод на списанието на ПП Русенски Лом на френски език и редакция във Франция от директора на френските резервати Мишел Делмас. Подготовка на текстове на френски език с подбор на фотоси за Природните паркове в България и разпространение сред френските медии, отразяващи Изложението. Публикуване на информация за събитието сайта на ПП Витоша и в сайта на парковете в България. Изготвяне и публикуване на материал по темата за сп. “Гора”.

- Участие в семинар "Прилагане на НАРЕДБА №2 за условията и реда за създаването и функционирането на Национална система за мониторинг на състоянието на биологичното разнообразие".
- Участие в семинар "Прилепите и ОВОС – работна среща".
- Участие във фестивал на зеленика на територията на Природен парк Странджа.

- Участие в работна среща "Изпълнява ли България ангажиментите си от Рио?" – София 29.08.2007г.
- Участие в учебно пътуване "Живот за биосферните резервати" в република Хърватска – 11- 16.11.2007г.

9. *Допълване на архива от снимки с представители на флората и фауната*

Допълнен е архивът от снимки с представители на Витошката флора

Допълнен бе архива от снимки с нови снимки на бозайници, влечуги и птици, както следи от тяхната жизнена дейност.

10. Участие в общоградски почиствания на ПП Витоша

Участие в кампанията на WWF за почистване на природните паркове на 13.10.2007 г. и отразяване на тази първа по рода си изключително мащабна национална кампания в сайта www.bg-parks.net с фотоматериали и подробности за провеждането по места:

в ПП БЪЛГАРКА

в ПП ПЕРСИНА

в ПП РИЛСКИ МАНАСТИР

в ПП РУСЕНСКИ ЛОМ

в ПП ШУМЕНСКО ПЛАТО

в ПП СИНИТЕ КАМЪНИ

в ПП СТРАНДЖА

в ПП ВРАЧАНСКИ БАЛКАН

В ПП ЗЛАТНИ ПЯСЪЦИ

и в ПП ВИТОША

11. Участие в изложението „Лов, риболов и защитени територии”

Осъществяване на домакинство на щанда на Природните паркове – част от общия щанд на НУГ в рамките на изложението “Природа, лов, риболов” в гр. Пловдив (21-25 март).

12. Пътуваща изложба за Природните паркове (фотоси, авторски права)

Контакти с Природните паркове за събиране на снимков материал, предназначен за обновения сайт на НУГ и за изработване на пътуваща изложба “Природните паркове в България”.

Изработване на концепция за пътуващата изложба на Природните паркове (теми, обхват, фотоси), осъществяване на контакти с фотографи с цел предоставяне на снимков материал за нея.

13. Аранжиране на стационарна изложба за ПП Витоша във фойето на НПИЦ

Изготвяне на концепция за стационарна изложба за ПП Витоша във фойето на дирекцията. Подбор на снимки.

14. Изработка на фирмени бланки на ДПП Витоша

15. Изработка на стикери с животните на ПП Витоша

16. Издаване на книга за лечебните растения на територията на ПП Витоша

Събрани са половината от текстовете и снимковия материал за издаване на книга “Лечебните растения на ПП Витоша” .

17. Преиздаване на книгата за бозайниците

Работа по второто допълнено издание на “Бозайниците в България”. (Набиране на рекламодатели, сключване на договори с тях, провеждане на срещи с автора Васил Попов и обсъждане на съдържанието на английското резюме към изданието, сключване на договор с издателя и печат).

18. Провеждане на семинар на тема „Режими и ограничения в ПП Витоша”, в населените места

Семинарът беше организиран във всички населени места около ПП Витоша. За целта се изработиха карти на землищата на Мърчаево, Владая, Княжево, Бояна, Драгалевци,

Симеоново, Бистрица, Железница, Ярлово, Боснек, Рударци и Кладница с разположението на имотите н ПП Витоша по отношение на границата на парка. Картите послужиха в организирани срещи с населението на селищата около Витоша. Бяха изработени и карти на землищата на Витошко и Крапец във връзка с предстоящи срещи със собственици на имоти.

19. Поддръжка на музеите за периода април – октомври

За поддържане и обслужване на музеите в парка за летния сезон бяха наети двама уредници, които да посрещат посетителите.

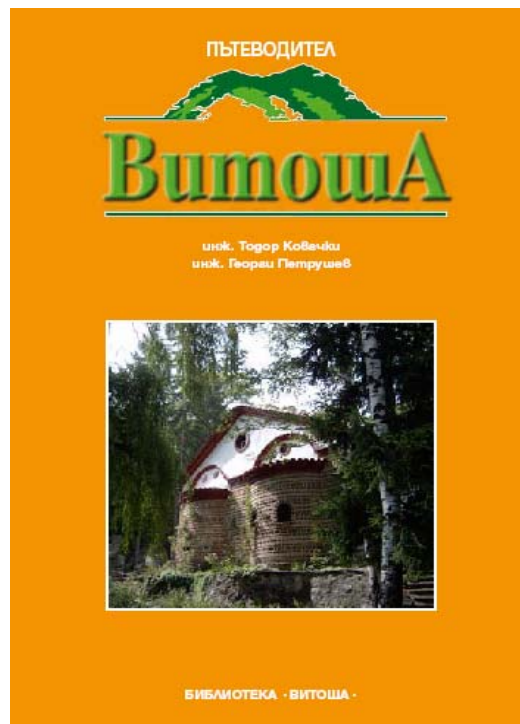

20. Издаване на информационен материал за корядите

Информационната брошура бе издадена в тираж от 1000 копия.

21. Работа по издаване на “Туристически пътеводител на Природен парк Витоша” (провеждане на срещи с издателя и обсъждания във връзка с отпечатването, нанасяне на финални корекции в изданието преди отпечатването, контакти с рекламодателите за визията на техните реклами).

22. Отпечатване на мини определител “Следите на бозайниците в България”

23. Предоставяне на снимков материал за Природните паркове на БАН във връзка с подготвящата се за печат енциклопедия “България”.
24. Предоставяне на снимков материал от ПП Витоша за туристически гид “Марко Поло” – Германия (www.marcopolo.de).
25. Изготвяне на текст и подбор на снимки за изданието на ДПП Сините камъни “Природните паркове в България”.
26. Подпомагане дейността на ДПП Шуменско плато при откриването на новия информационен център в парка с предоставяне на информационни материали за ПП Витоша.

27. Интервю за националното радио, програма “Христо Ботев” във връзка с отбелязване 3-тата годишнина от откриването на музея на мечката.

28. *Отпечатване и разпространение на диплянки в защита на Природен парк Странджа.*
  29. *Подпомагане дейността на читалището в Кнежа – обл. Враца с предоставяне на информационни издания (плакати, списания) на ДПП Витоша.*
  30. *Предоставяне на пътуващата изложба “Парковете в България” на 71-во СОУ в Казичене.*
  31. *Преиздаване на цветното илюстрирано списание “Природен парк Витоша” на български и английски език.*
  32. *Преиздаване на диплянтата “Лавинната опасност на Витоша”.*
  33. *Преиздаване на 2-та вида дипляни за совите (формат А3 и А4).*
- Бяха преиздадени два вида цветни дипляни за музея на совите. Едната описва биологията и приспособленията (адаптациите) на совите за нощния им начин на живот, а другата как да разпознаем 10-те вида сови срещащи се в България и къде може да ги видим (чуем).
34. *Подбор на снимки и сключване на авторски договор с Йордан Дамянов за ползване на негови фотоси за “Карта на Природните паркове в България” и за обогатяване архива на ДПП Витоша.*
  35. *Заснемане на кадри от двата витошки резервата (за изложбата на ПП Витоша и обогатяване на архива на Дирекцията на парка).*
  36. *Поддържане на връзки с държавните и общински структури занимаващи се с проблемите на кадастъра;*
    - *провеждане на среща с поддържащата фирма на ОСЗГ Панчарево във връзка с отразяване границата на ПП Витоша в КВС на землище Железница*

Срещата беше проведена в офиса на поддържащата фирма на Общинска служба “Земеделие и гори” Панчарево, „Геокад 93”, с цел границата на ПП Витоша да бъде отразена в картата на възстановената собственост на землище Железница.
    - *участие в комисия във връзка с процедурата по промяна на границата на ПП Витоша за землищата на Бояна на 05.01.2007 г;*
    - *кореспонденция с частни физически и юридически лица, общински и държавни структури по проблеми свързани със собствеността и ползванията в парка:*

⇒ изготвяне на справки за местоположението на частни имоти по отношение на зоните в ПП Витоша.

⇒ кореспонденция с НУГ/ ДАГ/, РУГ и ДЛ по проблемите свързани със собствеността в ПП Витоша.

38. Участия в семинари:

- “Прилагане на Наредба 2 за условията и реда за създаването и функционирането на Националната система за мониторинг на биологичното разнообразие”, 17-18.04.2007 г., Велико Търново
- “Национална мрежа за дългосрочни екологични изследвания” като част от международната мрежа за екологични изследвания (International Long-term Ecological Research – ILTER) в България, 07.06.2007 г., София
- Семинар за защитени територии NatuRegio, 05-08.03.2007 г., София

- 30 години участие на България към Програмата „Човекът и биосферата” (МАВ) на ЮНЕСКО, 23-24.11.2007 г., София – изготвяне на постер “Природен парк Витоша – за природата и хората

39. Участие в организирани посещения на парка съвместно с:

- Представители на Световния съвет за стопанисване на горите (FSC).
- Участници от семинара за защитени територии NatuRegio

- Членове на Съюза на българските инвалиди в м. Дендрариума
- Представители на институции от Косово, отговорни за управлението на околната среда.

- Представители на македонски общини от района на Осогово и запознаването им с дейността на парковата дирекция.

40. Изготвяне на становища за съгласуване на проекти на територията на природния парк за ремонт и реконструкция на почивни бази и хотели проекти за водоснабдяване и за изменения на плановете за застрояване на поземлени имоти в землищата на селища, попадащи на територията на природния парк.

41. Участие в научно-практическата конференция в рамките на ежегодната международна изложба Флора-Бургас с доклад за работата на Дирекцията на парка по опазване на биологичното разнообразие.

42. Провеждане на редовни срещи с Директора на Дирекция "Зелена система" при Столична община за координиране и съгласуване на дейности по ремонта и поддържането на туристическата инфраструктура в ПП "Витоша" между Дирекцията на парка и Столична община

43. Идентифициране и проучване на възможностите за кандидатстване за финансиране по линия на различни донори и изготвяне на концепции и предложения за проекти съобразно изискванията на съответния донор, в т. ч.:

- Разработване на допълнителен компонент към проекта за „Гласове за защитените територии в България” по програмата на Американския тръст за гражданско общество (CEE Trust), а именно компонент за осъществяване на информационна кампания по Натура 2000 в страната;
- Разработване на предложение за проект, с който църковното настоятелство на Кладнишки манастир да кандидатства по програма ФАР - СВС България – Сърбия; Проектът е с наименование „Туризм без граници – за природа, култура, история”. Одобрен е за финансиране (ноември 2007).
- Участие в разработването на предложение за проект „БУЛГАСАТ” и кандидатстване по програмата за Фламандското сътрудничество със страните от централна и източна Европа, съвместно с белгийската фирма GIM.
- Участие в разработването на предложение за финансиране на проект по програмата на Холандското правителство BBI MATRA – “Understanding the wildlife – a key to its long-term protection” съвместно с Холандското Дружество за Проучване и Защита на Бозайниците – Stichting –VZZ.

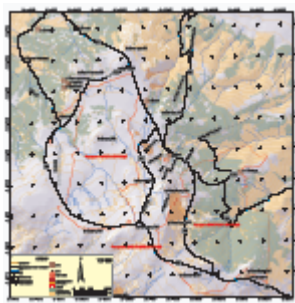
- Участие в изготвянето на пълен пакет от предложения за проекти от страна на 10-те природни парка за финансиране по ОП Околна среда за периода 2007 – 2013.
- Разработване на проект „Разнообразие от професии за биологичното разнообразие” и кандидатстване по инициативата на МОН и СБ „Борса за идеи 2007”.
- Изпълнение на проект „Разработване на ръководство за изготвяне на планове за управление на Natura 2000 горски места и пилотно тестване”, вкл. срещи и разговори с мониторинговите експерти, представители на МФ и одитори.
- Участие в разработването на предложение за проект по програма LIFE+ съвместно с WWF и парковите дирекции.

44. *Приемане и запознаване с работата на Dirk Ohlrogge - практикант при ДПП Витоша. Изготвяне на работна програма за практиканта.*

45. *Разработване на проект за изготвяне на зимен пътеводител за зимен пешеходен туризъм със ски и снегоходки на територията на ПП Витоша*

Обсъждане на съдържанието със подизпълнител, редакция на текстовете, оформяне на карта на маршрутите. Пътеводителят съдържа 10 основни маршрута за ски и снегоходки на Витоша, както и препоръки за избор на екипировка, за безопасност, действия при нещастен случай, снимки и координатни точки за по-добро ориентиране. Издаването на този пътеводител е част от стратегията на ДПП за насърчаване на щадящи природата видове туризъм като алтернатива на масовите туристически явления и строежа на нови съоръжения.

46. Обслужване на заинтересовани граждани в парковия информационен център – предоставяне на информация за маршрути, възможности за различни видове излети, информационни материали и продажба на литература.

47. Среща с пещерен клуб „София” по повод обсъждане възможности за бъдещо партньорство за популяризиране целите на ПП Витоша. Клубът провежда свои учебни мероприятия в пещери на територията на парка, по време на които се популяризират целите на управление на парка.

48. Организиране на чествания свързани със Седмицата на гората, годишнината на парка и др.

- Организиране и отбелязване на 73-тата годишнина на ПП Витоша със залесяване със 100 бр. фиданки от обикновен смърч от деца от 2 столични училища (със средства от дарение, направено от г-н Илия Рашев, съгл. Договор за дарение). Отразяване на събитието във www.park-vitosha.org.

- Залесяване с 15 фиданки в района над кв. Симеоново на един от подстъпите за парка, по случай седмицата на гората.

- Оказване на съдействие на фестивала “Earthdance Sofia” при залесяване с 1000 фиданки на територията на ПП Витоша на 21.04.07.

49. Участие в практики по Дендрология, Ботаника и Фитоценология на студенти от Лесотехнически Университет

III. ПРАКТИКО – ПРИЛОЖНИ ИЗСЛЕДВАНИЯ

1. Мониторинг върху популациите на защитените и застрашените растителни и животински видове.

- Мониторинг на растителни видове

⇒ Организиран и проведен мониторинг върху популациите на защитени и застрашени растителни видове – *Trollius europaeus* и *Lilium jankae*. Продължава мониторингът върху състоянието на видове, свързани с Боснешки карстов район - *Ophrys cornuta*, *Fritillaria orientalis*, *Adonis vernalis*, *Anemone nemorosa*, *Hyssopus officinalis*.

- ⇒ Изграждане на слой с разпространението на гъбите в парка - слойт е изработен въз основата на информация от теренни проучвания.
- ⇒ Изграждане на слой с разпространението на витошкото лале и янкиевия крем в парка - слойт е изработен въз основата на информация от теренни проучвания направени през периода 2005-2007 година.

- *Мониторинг на кафява мечка*
- ⇒ През пролетта на 2007 г. бе избран и прокаран маршрут за мониторинг на кафява мечка в южната част на ПП Витоша. Предстои определянето на още един подобен маршрут през 2008 г. Така двата маршрута заедно с

- ⇒ Участие в ежегодния контрол на мечката популация в България на територията на ДДС “Витошко”, търсене и намиране на доброволци за участие в акцията, разясняване на основните принципи на следенето на популацията. Експерти от ДПП Витоша взеха участие при пролетното и есенно национално преброяване на мечката на територията на ДДС “Витошко - Студена”.
- ⇒ За мечка бяха залагани и площадки за събиране на проби за ДНК анализ, метод с помощта на които може да се определи най-точно числеността и половата структура на мечките. ДНК пробите престои да бъдат обработени.
- ⇒ При провеждане на наблюденията бяха попълвани стандартните формуляри на НСМБР в България, това спомага за стандартизиране и по-добро обработване на информацията. Попълнените формуляри бяха обработени с програмата BIOMON и бяха предоставени на ИАОС – София.

- *Мониторинг на дива коза.*
- ⇒ Редовните наблюдения на козите продължиха и през 2007 г. Особено внимание се обръщаше на движението и местоположението на пуснатите на свобода в парка животни. Установи се, че те предпочитат да се придържат към един сравнително ограничен район в близост до аклиматизационното ограждение. През ранните пролетни месеци козите

- ⇒ В същото време вътре в аклиматизационното ограждение се запази отличният прираст на животните. За 2007 г. бяха отчетени три новородени. Всички те оцеляха до декември 2007 г. През лятото на 2007г. пуснатите на свобода кози разшириха своя ареал по южните склонове на Витоша. Нееднократно животните бяха наблюдавани в района на м.Сухото езеро, над пазачница Струма и дори на теритоията на резерват “Торфено бранище”. Загубите на стадото пуснато на свобода бяха минимални. На 02.11.2007 г. бяха наблюдавани 8 животни извън оградата, при пуснати 9 през декември 2006 г. и едно яре.
- ⇒ За 2007 г. има 9 попълнени карнета според изискванията на НСМБР в България. Данните са обработени с BIOMON. Попълнените формуляри за изпратени до ИАОС – София.
- ⇒ Мониторинга на козите в заграждението, а след декември 2006 и извън него бе провеждан освен от експерти от ДПП Витоша и с помощта на СДП Балкани, доброволци и постоянно присъстващите в района на ограждението пазачи.
- *Мониторинг на други представителите на фауната*
- ⇒ Периодично бяха извършвани наблюдения и на други животински видове. Най-често това бяха птици, сърна, дива свиня, лисица, вълк.

2. Актуализиране на лесоустройствените планове на ДЛ и ДДС, съгласно ПУ

Изготвен бе предварителен анализ на състоянието на горските екосистеми на територията на парка и праведените лесовъдски дейности. Бяха проведени консултации с лесоустроителната група, устройваща ДДС Витошко и бяха представени предложения свързани с бъдещото планиране на дейностите и отчитане стойността на защитената територия като зона от Националната екологична мрежа Натура 2000.

3. Провеждане на мониторинг на короядното петно в района на Офелиите

Изготвен е доклад на тема Мониторинг във ветровални и короядни петна в смърчовите гори на Природен парк Витоша, представени са карнети с данни и скици на пробните площи към доклада.

4. Проучване на състоянието на редки и конзервационно значими видове мъхове и провеждане на мониторингова програма

Извършено е проучване на редки и консервационно значими мъхове на Витоша, стартиран е мониторинг на *Vuxbaumia viridis*

5. Изграждане на система от постоянни пробни площи за мониторинг на видове и съобщества

Поддържа се система от постоянни пробни площи за мониторинг на горски съобщества – 9130, 9170, 9410, 91E0, 91M0, 91H0.

6. Поддържане и актуализиране на географската база данни на ПП Витоша

Поддържане и актуализиране на базата данни за собствеността в парка.

Беше актуализирана базата данни за собствеността с цифрови модели на Мърчаево, Владая, Княжево, Бояна, Драгалевци, Симеоново, Бистрица, Ярлово и Горна Диканя с отразена границата на парка и ограниченията в имотите.

- изработване на слой в ГИС с видовете собственост в ГФ съгласно цифровия модел на ЛУП.
- изработване на слой в ГИС с необходимия брой трайни знаци за отразяване границата на ПП Витоша на терен в южната и западната част на парка.
- изработване на слой в ГИС със зоната за птиците от Натура 2000;
- обработване на GPS данни от теренна работа на експертите на ДПП Витоша;

IV. МЕРОПРИЯТИЯ ЗА ПОДДЪРЖАНЕ НА ЕСТЕСТВЕНИТЕ ПРИРОДНИ ПРОЦЕСИ

1. Възстановяване на находището на алпийски повет (*Clematis alpina*) в ПП Витоша.

Дейности по възстановяване находището на *Clematis alpina* (алпийски повет) в ПП Витоша - събрани са резници и семена от алпийски повет (*Clematis alpina*) с цел възстановяване находището му на територията на ПП Витоша. Събраният размножителен материал е с произход от поречието на река Яденица (Западни Родопи) и е предаден за вкореняване и сеитба в разсадник.

2. Подпомагане на находището на мушмуловидната брекина на територията на ПП Витоша

Дейности за подпомагане популацията на мушмуловидната скоруша (*Sorbus chamaemespilus*) на Витоша - събрани са резници от вида и са предадени в разсадник за вкореняване. Събрани са и семена от него, през пролетта на 2008 предстои да се засеят. Размножителния материал е с местен произход.

3. Продължаване на работата по програмата за реинтродукцията на балканската дива коза в ПП Витоша.

Продължаване на работата по програмата за реинтродукцията на балканската дива коза в ПП Витоша

През 2007 г. продължи работата по възстановяването на балканската дива коза (*Rupicapra rupicapra balcanica*) в Природен парк Витоша.

Кратко описание на дейностите по проект “Възстановяване на балканската дива коза (*Rupicapra rupicapra balcanica*) в Природен парк Витоша:

- Събиране на информация за улов и реинтродукция на кози в Европа и контакти в организации, които имат такъв опит;
- През 2007 бяха уловени и транспортирани в ПП Витоша общо 4 диви кози от ДДС “Извора” и ДЛ Мугла. За да бъдат уловени тези животни екипа на проекта (заедно с партньорите от СДП Балкани) беше на терен общо 57 дни. Три от тях бяха пуснати вътре в аклиматизационното ограждение а, четвъртата, млад мъжки, извън него.
- Организирана бе непрекъснатата охрана на аклиматизационното ограждение за диви кози, както и редовни проверки на ограждението и наблюдение на дивите кози в него;
- Организиране и провеждане на работна среща с представители на ловните дружинки на селата разположени на юг и запад от ПП Витоша.
- Установено бе раждането на пет ярета от до месец декември оцеляха четири и са в добро здравословно състояние и се развиват добре. От тях три се намират в аклиматизационното ограждение, а едно извън него;
- Заснемане и на фото и видео архив с диви кози и приплоди;
- Подготовка на улов на живи диви кози през сезона 2007 - 2008г.;

Партньори в проекта са: Партньори: ДПП Витоша, ДДС Витошко, СДП Балкани.

Проектът се осъществява с финансовата подкрепа на:

- Национален Доверителен ЕкоФонд;
- Национално управление по горите (МЗГ);
- Франкфуртското зоологическо дружество;
- Програма KNIP MATRA Кралство Холандия.

4. Залесявания на короядните петна

Организиран бяха пролетни и есенни залесявания с доброволци и донори на сечищата в м. Момина скала и Драгалевски манастир. Сформирана бе инициативна група Витоша, която спечели проект към Глобалния екологичен фонд за подпомагане залесяването на Витоша и подпомагане на възобновяването на горските екосистеми.

5. Дейности за подпомагане на клековата популация на Витоша

Събрани са семена от клек (*Pinus mugo*), които ще бъдат засяти в разсадник през пролетта на 2008 г.

